

RECENZII ȘI CONSEMĂNĂRI

PATRU PLUS PATRU PLUS PATRU. O ANTOLOGIE DE POEZIE TÂNĂRĂ

Dumitru CRUDU,
scriitor

Ceea ce-i leagă pe cei doisprezece tineri poeți din antologie, în afară de faptul că o bună parte dintre ei frecventează Atelierul de scriere creativă „Vlad Ioviță”, e încrederea lor aproape că habotnică și entuziasmantă în importanța poeziei în lumea de astăzi, în care atâtea lucruri și-au pierdut relevanța și atâtea valori s-au devalorizat cu iuțea fulgerului, dar nu și poezia, firește, în opinia scriitorilor din această carte, pe care am început s-o pregătesc de pe la sfârșitul anului trecut, dar am terminat-o în timpul molimei, când am fost impuși să stăm cu toții acasă. Ei bine, anume în acele momente disperate când ne-am retras în propriile noastre case, mi-am dat seama cât de importantă era pentru cei doisprezece poeți din antologie poezia, pe care o scriau zilnic și care devenise pentru ei un adevărat adăpost, o salvare, cel mai prețios lucru din lumea asta, și aș putea spune chiar, sensul existenței lor.

Această antologie conține două tipuri de poezie: poezii scrise înainte de molimă și poezii scrise în vremea ei, iar deosebirile dintre ele sunt izbitoare și îți sar imediat în ochi. Poeziile scrise în timpul molimei, fiind mai tragice, mai puțin frivole, mai încrâncenate, mai aspre și mai tăioase, nu caută să se descotorosească de disperare, ci și-o asumă, disperarea devenind un mod de a cunoaște lumea. În poeziile scrise în timpul acelor zile atât de tulburi, poeții au început să fie interesați nu

doar de marile spectacole din cotidian, pe care le dădea tinerețea lor, ci și de metafizicul nevăzut și mut, ascuns în spatele molimei. Fiind tineri sau foarte tineri, nu au putut să nu se mire că așa ceva li se putea întâmpla lor, și că nu se mai puteau bucura deplin de viață. Izolați unii de alții, au fost ruși de prieteni, amici sau de iubirile lor, fiind forțați să trăiască în singurătate și doar cu bogățiile din propriul suflet. Și aici i-a ajutat poezia. Scriau zi de zi poezie, poezia înlocuindu-le persoanele dragi care nu erau alături sau oamenii care le-ar fi putut da cele mai bune răspunsuri la întrebarea de ce se întâmplă toate astea și unde să căutăm salvarea. Ei au căutat-o în poezie. Pentru a scăpa de disperare, deznădejde, frică, oroare, panică tinerii poeți din această antologie au început să scrie despre toate aceste lucruri și am putea spune că, numai scriind, au reușit să scape de ele. Poezia i-a ajutat să se elibereze de ele și să se înalțe deasupra bulboanei care-i trăgea la fund. Scriind despre disperare și oroare, ei au scăpat de disperare și oroare. Nu ai cum să nu vezi lumina din poeziile lor despre întuneric și nu ai cum să nu simți speranța din poeziile lor despre deznădejde. La speranță și lumină însă tinerii poeți din această culegere au ajuns după ce și-au asumat disperarea, despre care scriau și până la moliță, dar acea disperare era mai degrabă una teatrală, jucată, artificială, culturală, în care știau sigur cine erau vinovații, și chiar îi arătau cu degetul pe cei care i-au împins în brațele disperării, pe când acum nu știau, și, de aia, disperarea de acum care făcea copci de gheață în cotidian, prin care se întrevedea metafizicul, mi se pare a fi cu mult mai autentică. Firește însă că aceste poezii nu au doar o valoare terapeutică, ci și una estetică și, de aia, le-am și antologat. Iar câțiva dintre autorii din această antologie sunt niște poeți formați și au șanse foarte mari să devină niște nume de referință în poezia de azi. Cine sunt? Nu am să vă spun, pentru a nu vă răpi bucuria de a-i descoperi pe cont propriu. Și nici nu am să vă spun care poezii au fost scrise înainte și care în timpul molimei, pentru a nu vă răpi nici această bucurie. Doar atât am să vă mai spun: noaptea nu e mai bună ca ziua și nici iarna ca vara, ci pur și simplu sunt diferite.

P.S. Ceea ce m-a izbit cel mai tare atunci când am citit poeziile acestor tineri din antologie e faptul că sunt foarte deschiși față de cititori. Sunt atât de deschiși încât nu le este frică să spună tot ce au pe suflet și în minte, de parcă ar fi la spovedanie sau ar vorbi cu cel mai bun prieten al lor. De asta nici nu au ascuns nimic și nici

n-au ce ascunde. Povestind tot ce au trăit și tot ce trăiesc, până și lucrurile cele mai personale, pe care, altfel, cei mai mulți dintre noi s-ar feri să le scoată în lume, ei au făcut din poezie un spațiu al intimității. Acum aș putea să vă spun de ce antologia se cheamă „Patru plus patru plus patru”. Pentru că am întrevăzut cam trei direcții în scrisul lor: poezii ale traumei, poezii ale nostalgiei și poezii ale izolării. Prima direcție este compusă din poezii foarte directe și dure, unde ne sunt povestite niște experiențe dramatice pe care poeții din carte le-au acumulat în familie, pe vremea copilăriei. Aceste poezii pot părea foarte dure și violente și pot părea și un rechizitoriu. Prevăd că cei vizați ar putea avea o strângere în spate dacă le-ar citi, iar unii dintre ei ar putea chiar face scandal. În afară de poezia traumei, celelalte două direcții ar fi reprezentate de poezii ale nostalgiei și izolării, unde locul părinților este luat de destin sau de societate și unde există la fel de multă cruzime și violență. Asta îi deosebește pe poeții din antologie, dar ceea ce-i unește e tema molimei. Sau faptul că multe dintre poeziile lor și le-au scris în acele zile cumplite. Poeziile din timpul molimei și cele de dinainte, toate își au farmecul lor. Lectură plăcută!